

maart 1969
18 e jaargang

Redactie:

D. Roethof-Ensing
Spinozalaan 283
Voorburg (Z.H.)
Telef. (070) 86 54 66

Administratie:

Oudegracht 152
Postbus 114
Utrecht

Versijnt
Maandelijks

Abonnementsprijs
f 3.— per jaar

HUMANISTISCHE DOCUMENTATIEDIENST

Uitgave van de Stichting Humanistisch Centrum Mens en Wereld

I N H O U D S O P G A V E

	<u>Blz.:</u>
<u>RADIO-UITZENDINGEN</u>	18
<u>HUMANISTISCH VERBOND</u>	
Congres 16-18 mei 1969	19
Publicaties	19
Uit de jaarverslagen	19
<u>HUMANISTISCH JONGERENCENTRUM</u>	
Vraaggesprek met mr. M.G. Rood (Libertijn)	20
<u>HUMANISTISCHE STICHTING VOOR HUISVESTING VAN BEJAARDEN</u>	
Het werk van de HSHB (De Bejaarden)	21/22
<u>DE NEDERLANDSE VERENIGING VOOR MAATSCHAPPELIJK WERK HUMANITAS</u>	
Jaarverslag	23
N.O. Veluwe (Nieuwe Apeldoornse Courant)	24
<u>VAN ALLE KANTEN</u>	
Kerst 2000 (Nieuwe Haagse Courant)	25
Contactorgaan R.K.-kerk en Humanistisch Verbond	25/26
Over de taak van dit contactorgaan (IJmuider Courant)	26
Ten Cate in De Spiegel (De Spiegel)	26/27
Erasmusjaar (Parool, Rotterdam)	27
Debat in de Raad (Parool, Rotterdam)	27/28
Ook in België (Het Vaderland)	28/29
Samengaan Huwelijksbureaus (Rotterdamsch Nieuwsblad)	29
Boekbespreking (De Friese Koerier)	29/30

- Zondag 23 maart Hilv. I 9.45-10.00 uur: G.J. den Besten: Geen woorden maar daden.
- Zondag 30 maart Hilv. I 9.45-10.00 uur: C. van Rijsinge: Beschouwingen van een humanist over de natuurwetenschap en de samenleving III. De samenleving van de toekomst.
- zondag 6 april Hilv. I 9.45-10.00 uur: A. Struijk: De dialoog humanisme-kommunisme: een bijdrage tot vrede? II.

In verband met een defect aan onze offsetmachine bieden wij u onze excuses aan voor de slecht afgedrukte tekst.

HUMANISTISCH VERBOND

Congres 16-18 mei 1969

De voorstellen voor het aanstaande congres, dat in Utrecht wordt gehouden, zijn met de beleidsnota aan de gemeenschappen toegezonden. Aan de hand hiervan zal het beleid voor de komende jaren worden vastgesteld. Voor de gemeenschappen breekt nu een zeer drukke tijd aan om zich op dit ongetwijfeld zeer belangrijke congres voor te bereiden.

Publicaties

In de Oriëntatie serie "Aziatische godsdiensten" verscheen het 4e deeltje t.w. "Zen-boeddhisme". Evenals de vorige uitgaven is dit tegen f 0,50 verkrijgbaar.

Voorts zijn 2 boeken van Leszek Kolakowski verkrijgbaar gesteld bij het Humanistisch Verbond t.w.

De Hemelsleutel (10,90)
en Mens zonder alternatief (18,90).

De bijzonder waardevolle inhoud van deze boeken, welke in het decembernummer van "Rekenschap" door P. Spigt werden besproken, gaf het Verbond aanleiding om de verspreiding van deze publicaties onder haar leden te bevorderen.

Uit de jaarverslagen

Uit het jaarverslag van de Humanistische Correspondentiekring voor Huwelijks Contacten (H.C.H.C.) lezen wij, dat in een daartoe gevormd overlegorgaan, vergaande plannen zijn tot stichting van een landelijk centrum, waarin de vier levensbeschouwelijke bureaus zullen samenwerken. Men verwacht tegen het eind van het jaar te kunnen starten.

HUMANISTISCH JONGERENCENTRUM

Het blad "Libertijn" heeft een vraaggesprek gehad met mr. M.G. Rood, die, zoals bekend, sinds kort kandidaat is voor de functie van algemeen voorzitter van het Humanistisch Verbond. Wij nemen uit het interview over:

"Hoe ziet u dat nieuwe beleid?

Nogal anders dan het nu is: de taak van het HV is volgens mij mensen helpen zichzelf zoveel en zo voordelig mogelijk te ontplooiën; als ze daar behoefte aan hebben, zodat ze zich plezierig voelen in hun eigen omgeving en iets van hun leven kunnen maken. Dat is tenslotte waar het voor ieder mens afzonderlijk om draait. Het HV zou dan op grote schaal aan vorming moeten gaan doen: die vorming zie ik als een dienstverlening aan een grote groep mensen. Die hoeven dan heus niet allemaal lid te zijn. Je kunt het je voorstellen als een zonnestelseltje. In het midden heb je een vaste kern, en daaromheen draaien zo allerlei satellieten. Af en toe vallen er wat weg, af en toe komen er wat andere bij.

Wat zijn andere grote taken voor het HV in de toekomst? Er zijn er inderdaad veel meer: het verbond zou veel meer voorop moeten lopen als ontzuiler: daarom zullen we heel goed alle mogelijkheden moeten aftasten om samen te werken met andere organisaties. En ook: ieder streven van anderen in de richting van ons doel ondersteunen! Laten we vooral in de toekomst gebruik maken van wat we geleerd hebben: nl. dat we nooit een dol-grote organisatie zullen worden. Dat staat na deze 22 jaren wel vast. Wel kunnen we er m.i. naar streven een heel groot aantal mensen om de organisatie heen te krijgen die de produkten afnemen: vorming, geestelijke verzorging, brochures."

HUMANISTISCHE STICHTING VOOR HUISVESTING BEJAARDEN

In "De Bejaarden" van december 1968 stond een lange beschouwing over het werk van de HSHB. Wij nemen daar gaarne uit over:

"De ontwikkeling van de bejaardenzorg.

Volgens een prognose van het Centraal Bureau voor de Statistiek zal in het jaar 1970 het aantal mensen in ons land ouder dan 65 jaar 1,6 miljoen bedragen. Met het noemen van dit aantal is een taakstelling aangegeven die bij voortduring onze aandacht zal opeisen. Het aantal bejaarden dat op de een of andere manier hulp van node heeft is groot. Over de wijze waarop deze hulp zal moeten worden verleend is verdere studie onontbeerlijk.

Het is verheugend te kunnen vaststellen, dat ook de jonge HSHB in deze een steeds toenemende werkzaamheid ontplooit. Aan het eind van 1967 waren bij de HSHB 34 plaatselijke stichtingen aangesloten; dit aantal was einde 1966 nog 28. In 1968 hebben nieuwe projecten onze aandacht gevraagd. Alle hebben betrekking op verzorgingstehuizen en op flats voor zelfstandigen die indien nodig toch van bepaalde diensten zullen kunnen gebruik maken.

Dienstencentra.

Gezien de grote behoefte, die ondanks de realisering van de vele plannen toch nog blijft bestaan - de lange lijsten van gegadigden die niet geplaatst worden zijn hiervan het sprekende bewijs - zijn andere vormen van dienstverlening zeer wenselijk. De oudere mens kan daardoor zijn zelfstandigheid langer handhaven en dat moet toch in eerste aanleg het doel van ons streven zijn. We denken in deze allereerst aan de realisering van dienstencentra.

Hoewel men uiteenlopende opvattingen kan hebben over aard en inrichting van deze dienstencentra, vast staat dat er voor de samenwerkende instanties in vele gemeenten nog heel wat op dit gebied te doen valt.

De HSHB en de organisaties die haar hebben opgericht, t.w. Humanitas, het Humanistisch Verbond en De Vrije Gedachte, zullen hieraan gaarne medewerken. Dit zal geschieden naast de diverse werkzaamheden ten behoeve van de projecten welke in hoofdzaak voor de eigen kring worden ontwikkeld.

Vorderingen.

In gebruik is het al ruim tien jaar geleden gereed gekomen A.H. Gerhardhuis te Amsterdam. In augustus 1967 is gereed gekomen het Thurlledehuis te Schiedam, ruimte biedend aan 200 bewoners. Dit centrum is uitsluitend verzorgingstehuis. Er bestaat echter veel belangstelling voor flats voor zelfstandige bewoning.

Een nieuw project in Schiedam is opgezet voor een 60-tal bejaardenwoningen, te bouwen in de buurt van een dienstencentrum dat door de Stichting Raad voor het Bejaardenwerk in voorbereiding is.

In juni 1968 kwam het Liornehuis te Hoorn van de Westfriese Stichting voor Huisvesting van Buitenkerkelijke Bejaarden gereed. Het biedt aan 179 bejaarden plaats.

Eind 1968 zal het Erasmushuis te Zaandam gereedkomen. Het verzorgingshuis biedt ruimte aan 190 bejaarden, terwijl er 30 flats voor zelfstandige bewoning zijn gebouwd.

De bouw van het A.H. Lorentzhuis te Velp/Rheden is in augustus 1967 begonnen en binnenkort hoopt men het gedeeltelijk in gebruik te nemen. Het heeft plaats voor 160 bejaarden en beschikt over 30 bejaardenwoningen.

In aanbouw zijn nog tehuizen in Alkmaar en in Middelburg (door de NCHB).

De Humanistische Bouwstichting voor Bejaardenhuisvesting te Amsterdam (HBB) is enige tijd geleden opgericht als een instelling volgens de Woningwet. Zij zal in 1969 een begin maken met de bouw van projecten in Amsterdam, Assen, Dordrecht, Hilversum, Nijmegen, Schiedam en Wageningen, terwijl er ook nog aan een tiental plannen in andere plaatsen wordt gewerkt."

DE NEDERLANDSE VERENIGING VOOR MAATSCHAPPELIJK WERK
"HUMANITAS"

Jaarverslag

Deze vereniging heeft het jaarverslag 1967 het licht doen zien, een fraai uitgevoerd boekwerkje dat tot titel kreeg: "Inzicht". Over deze vormgeving zegt men:

"Hoewel de vorm waarin een verslag gegoten wordt minder belangrijk is dan hetgeen er in te lezen staat, willen wij dit verslag toch beginnen met iets over die vorm te zeggen. Jarenlang hebben wij een verslag uitgegeven, dat naar alle leden kon worden gezonden. Deze wijze van werken dwong tot een zekere beknoptheid, die er op zijn beurt weer toe leidde dat vooral aan het uitvoerende werk de meeste aandacht werd besteed. Naast uitvoeringsorgaan voor uiteenlopende activiteiten op het terrein van de sociale dienstverlening is Humanitas echter ook samenwerkingsorgaan. Dit facet van de werkzaamheden is tot nu toe in de verslaggeving te weinig uit de verf gekomen en ook over het uitvoerende werk willen we niet al te beknopt rapporteren. Om deze reden hebben wij dit jaar een andere vorm gekozen."

Voorts citeren wij nog:

"Dat de werkzaamheden ook in 1967 sterk zijn toegenomen, dat er meer medewerkers konden worden aangesteld, U kunt dit alles in dit verslag lezen. Daarnaast vroegen algemene beleidsonderwerpen grote aandacht. Op het congres in oktober zijn drie van deze algemene beleidszaken aan de orde geweest. Ten eerste het vraagstuk van de samenwerking, ten tweede de vraag of onze organisatiestructuur nog wel voldoet aan de eisen die het werk thans en in de naaste toekomst stelt en ten derde de evolutie in het vrijwilligerswerk.

Met betrekking tot de samenwerking zijn er aan de hand van een voor het congres opgestelde nota "Samenwerkingsvraagstukken" een aantal steungevende uitspraken gedaan ten aanzien van de standpuntbepaling van onze vereniging. In grote lijnen komen deze uitspraken er op neer dat Humanitas elke vorm van samenwerking wil accepteren die de effectiviteit van de dienstverlening zal verhogen en die de mogelijkheid biedt het eigen karakter van de vereniging te waarborgen. Deze laatste toevoeging kan de schijn wekken dat wij alleen tot samenwerking bereid zijn indien aan al onze opvattingen en inzichten tegemoet gekomen wordt. Indien deze indruk zou bestaan, dan dient hier in alle duidelijkheid gesteld te worden, dat wij in de samenwerking te allen tijde bereid zijn zinvolle compromissen te aanvaarden.

Ten principale dient echter vast te staan dat Humanitas, zij het niet als gelijke dan toch zeker als gelijkwaardige partner wordt geaccepteerd. De praktijk in de afgelopen jaren en ook in 1967 heeft ons wat dit laatste betreft nogal eens voor verrassingen geplaatst; aangename en minder aangename."

N.O. Veluwe

De Nieuwe Apeldoornse Courant van 2 januari schreef:

"Het afgelopen jaar bracht de afdeling N.O.-Veluwe van Humanitas een uitbreiding van de werkzaamheden die de verwachtingen ver overtrof. De verzoeken om gezinshulp zijn zo snel toegenomen, dat het gehele jaar door nieuwe medewerksters moesten worden aangetrokken. Momenteel hebben bijna vijftien krachten een hele of gedeeltelijke dagtaak in de gezinsverzorging en gezinshulp. Het leden-tal steeg in 1968 met 80 procent.

In toenemende mate vraagt ook de zorg voor de bejaarden aandacht. Voor een klein deel kan in het kader van de gezinshulp aan de problemen van bejaarden worden tege-moetgekomen;

de problemen zijn echter vaak van andere dan huishoude-lijke aard.

Het toegenomen werk maakte de naam van Humanitas bij een groter deel van de bevolking bekend en resulteerde in een versnelde groei van het ledental."

VAN ALLE KANTEN

Kerst 2000

De Nieuwe Haagse Courant van 21 december vroeg aan een Jood, een Buddhist, een Christin, een Islamiet, een Spiritiste en een Humanist naar hun gedachten over de vraag: "Hoe zal Kerst in 2000 zijn?" Wij geven u hieronder het antwoord van de humanist, van de heer P.N. Kruyswijk, raadsman in algemene dienst:

"Kerst is een oud midwinterfeest, dat later christelijke betekenis gekregen heeft. De menselijke onderbouw werd daarbij niet afgebroken, de sfeer van vuur en licht, van intimiteit en verbondenheid.

Humanisme op zijn beurt, behoeft de christelijke verdieping niet af te breken. Het geloof, dat God mēns geworden is, was een stap vooruit. Een stap, die dringt tot verder gaan. Mens worden betekent, dat ieder zichzelf moet kunnen zijn, samen met alle anderen.

Dit streven is aan één geloof en richting niet gebonden. Onder moslims en boeddhisten, onder communisten en liberalen vindt men degenen die opkomen voor de concrete mens. De mēns in ras of groep, in bedrijf, school of gezin. En daar is onze toekomst van afhankelijk. "Het jaar 2000" betekent in de eerste plaats: techniek, toenemende beheersing der natuur, wellicht beïnvloeding van de erfelijkheid.....

Beïnvloeding door wie? Waarheen? "Dat ieder zichzelf mag zijn, samen met allen?" Of binding aan één geloof, één systeem, met discriminatie van de anderen?

Van deze vraag hangt af, hoe het in 2000 kerst zal zijn. Wij moeten verder gaan - of: ondergaan. Ook met ons feest."

Contactorgaan R.K.-kerk en Humanistisch Verbond

Vrijwel alle dag- en weekbladen hebben aandacht besteed aan de totstandkoming van het contactorgaan R.K.-kerk en Humanistisch Verbond. Wij nemen uit de IJmuider Courant van 30 december over:

"Het Nederlands rooms-katholiek episcopaat en het Humanistisch Verbond hebben besloten tot de oprichting van een Contactorgaan R.K.kerk-Humanistisch Verbond. Het r.k. episcopaat beschouwt dit als de uitvoering van Aanbeveling drie van de eerste plenaire zitting van het Pastoraal Concilie, waarin onder meer wordt aanbevolen dat er op diocesaan en landelijk niveau moet worden gestreefd naar vormen van permanent contact en samenwerking met andere geloofsgemeenschappen en levensbeschouwelijke groeperingen.

Het Humanistisch Verbond beschouwt het contactorgaan als consequentie van het streven van het hoofdbestuur om in de Nederlandse samenleving tot ontzuiling onderling begrip en samenwerking te komen.

Het Contactorgaan wordt van r.k. zijde vertegenwoordigd door vicaris dr. J.J.M. Stieger, Haarlem, dr. J.M.M. de Valk, Rotterdam, dr. J.A. van Kemenade, Nijmegen, en drs. D. de Lange, Bilthoven. Van humanistische zijde zijn aangewezen S. van de Belt, Eindhoven, prof.dr. W. van Dooren, Bilthoven, J. Pasman, Voorburg en A.P.J. Verbist, Baarle-Nassau.

Van beide zijden wordt aan het Contactorgaan opgedragen zich ten spoedigste te beraden over stappen die kunnen leiden tot formele of informele deelneming van andere kerken, geloofsgemeenschappen, niet-godsdienstige groeperingen en niet in het Humanistisch Verbond georganiseerde humanisten."

Over de taak van dit contactorgaan schrijft de IJmuider Courant nog:

"De taak van het Contactorgaan zal zijn: de bevordering op alle niveaus van de goede verstandhouding zowel op het terrein van theoretische bezinning als op dat van praktisch handelen tussen de R.K.kerk in Nederland en het Humanistisch Verbond.

Bij uitbreiding ook het bevorderen van de goede verstandhouding tussen christenen en niet-godsdienstige humanisten in Nederland, het opsporen en inventariseren van belemmeringen die een goede verstandhouding tussen christenen en niet-godsdienstige humanisten in de weg staan, en het geven van gemotiveerde adviezen en aanbevelingen aan de personen en instellingen die op deze punten een beleidsfunctie hebben ten aanzien van het opruimen van dergelijke belemmeringen. Verder wordt genoemd het bestuderen en aanwijzen van vruchtbare mogelijkheden van gezamenlijke bezinning en actie van christenen en niet-godsdienstige humanisten op alle terreinen. Bijzondere aandacht krijgt daarbij de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het bewoonbaar maken en houden van de wereld en de samenleving. Met het oog daarop worden vooral geestelijke verzorging en vormingswerk als belangrijke terreinen van onderzoek en samenwerking beschouwd.

Voor onderwerpen en terreinen die een uitvoerige studie en of speciale deskundigheid eisen, zal het Contactorgaan een beroep doen op deskundigen en op ad hoc te vormen studiegroepen.

Een en ander werd zondag bekend gemaakt in de radiuitzending van het Humanistisch Verbond en het K.R.O.-programma Kruispunt."

Ten Cate in De Spiegel

Het tijdschrift De Spiegel uit Wageningen (van 14 december) publiceerde een lang vraaggesprek met de heer Laurens Othmar ten Cate, hoofdredacteur van de Friese Koerier, actief werkzaam in de Partij van de Arbeid en in het Humanistisch Verbond. Op de vraag: "Bent u religieus?", antwoordt de heer Ten Cate:

"Ik ben lid van het Humanistisch Verbond. Ik vind het geloof allemaal wat moeilijk, ik begrijp het niet zo goed....
O nee, koud laat het me niet, zeker niet, het boeit me. Maar wat ik niet begrijp hè... Ik begrijp niet wat God is en al die dingen die eromheen verteld worden. Omdat ik nooit gevoeld heb dat het er is. Ik kan het niet zo goed begrijpen dat iemand van bovenaf naar beneden een soort directe band onderhoudt, of opdrachten ontvangt, of iets dergelijks. Maar het is natuurlijk onweersprekelijk een feit, dat de meerderheid van de Nederlanders vinden van wél. Ik heb veel contact met gelovigen; ik houd spreekbeurten voor bijvoorbeeld katholieke en andere confessionele vormingscentra!" "

Erasmusjaar

De organisatoren zijn reeds druk in de weer om alle manifestaties voor te bereiden, die het jaar 1969 tot Erasmusjaar zullen moeten bestempelen. Zoals wij uit het Rotterdamsch Parool van 3 januari zouden kunnen opmaken, verloopt een en ander nog niet zo vlot..

"De christen-humanistische wijsgeer Desiderius Erasmus die dit jaar op grootscheepse wijze wordt herdacht, omdat hij vijfhonderd jaar geleden in Rotterdam is geboren, spreekt niet zo tot de verbeelding van de jongere kunstenaars. Wethouder drs. J. Reehorst van Kunstzaken moest dit gisteren tot zijn spijt meedelen tijdens de raadsvergadering.

Nadat de schrijver Harry Mulisch en de componist Peter Schat een opdracht voor een werkstuk, geïnspireerd op leven en werk van Erasmus, hadden geweigerd heeft thans ook de componist Frank Martin een opdracht teruggegeven.

De Rotterdamse Kunststichting had hem gevraagd een werk te schrijven voor symphonie-orkest met een of meer zangstemmen, op een tekst van Erasmus.

Wethouder Reehorst zei gisteren naar aanleiding van de weigering: "De generatie van kunstenaars van deze tijd wordt kennelijk alleen nog maar geïnspireerd door de harde lijn - door het conflict. Een figuur als Fidel Castro spreekt hen wel aan. Het is duidelijk, dat Erasmusdaar tegenover staat".

Debat in de Raad

Over het debat in de Rotterdamse raad zegt hetzelfde blad nog:

"Het raadslid dr. S.W. Couwenberg die sprak namens alle christelijke fracties met uitzondering van de SGP en ook namens de PvdA, had eerder al uitgelegd dat Erasmus in zijn tijd de principiële verdraagzaamheid had verkondigd. Zijn ideeën van vijfhonderd jaar geleden werken nu nog door in de oecumenische beweging.

Het Staatkundig-Gereformeerde raadslid C.N. van Dis herinnerde aan de tegenstelling tussen Luther en Erasmus. Hij liet zich door burgemeester Thomassen, die daartoe aan de

hand van citaten een poging deed, niet verzoenen met de grote lijn van Erasmus' denken, al had hij voor onderdelen wel waardering."

En over de verschillende manifestaties lezen wij:

"Het debat over Erasmus werd gevoerd in de gemeenteraad naar aanleiding van een voorstel om ruim 550.000 gulden beschikbaar te stellen voor een aantal Erasmus-manifestaties. Het hoogtepunt zal vallen omstreeks de geboortedag. Op 27 oktober wordt in de Laurenskerk een internationaal historisch congres geopend. Koningin Juliana zal dan het eerste deel van een uitgave van de verzamelde werken van Erasmus ontvangen, waar een internationale groep van geleerden aan werkt.

Voorts komen er twee tentoonstellingen; één voor het grote publiek langs het Schouwburgplein en één in het museum Boymans-Van Beuningen. Er wordt een opstel- en vertaalwedstrijd georganiseerd voor leerlingen van scholen voor voortgezet onderwijs uit de Erasmussteden Rotterdam, Gouda en Bazel (Zwitserland).

In pocketvorm zal een boekje over Erasmus worden uitgegeven, dat drs. Hans Redeker enige jaren geleden al heeft geschreven. De kunstenaar mevrouw Loekie Metz zal een gedenkpenning ontwerpen.

De Maasstadspelers brengen het stuk "Erasmus" van Garnt Stuiveling ten tonele en een gezelschap studenten doet dat met een stuk van drs. Manuel van Loggem over Erasmus. Het Erasmusjaar wordt begin april geopend met een bijeenkomst in de Laurenskerk die door alle kerkgenootschappen te zamen met het Humanistisch Verbond zal worden georganiseerd."

Ook in België

Voor diegenen, die zich interesseren voor deze Erasmusherdenking volgt hieronder (uit Het Vaderland van 28 december) nog het een en ander over de plannen van België:

"Ook in België worden plannen gemaakt ter herdenking van de grote Nederlandse humanist. Het Centre Interuniversitaire d'Histoire de l'Humanisme bereidt een nationale manifestatie voor die van 3 tot 6 juni zal duren. Voorzitter is prof.dr. A. Gerlo van de Vrije Universiteit van Brussel. Het congres zal bestaan uit een colloquium van specialisten met als thema de betrekkingen van Erasmus met de zuidelijke nederlanden. Voor een breder publiek worden ook tentoonstellingen georganiseerd. Voor het congres zijn vertegenwoordigers uitgenodigd uit Nederland, Frankrijk, Italië, Engeland, de Verenigde Staten, Duitsland, Polen en Hongarije, uiteraard ook uit België.

De eerste expositie in België wordt gehouden in Brussel in de Kapel van Nassau bij de Koninklijke Bibliotheek met ingang van 3 juni. Op 4 juni wordt het colloquium gehouden in Luik, waar tegelijkertijd in de universiteit een tentoonstelling wordt geopend over "Het schoolboek ten tijde van Erasmus". Op 5 juni gaat het colloquium verder in Gent, waar in de universiteit een tentoonstelling geopend wordt over het onderwerp "Erasmus en Europa". Tenslotte op 6 juni volgt Antwerpen, het Museum Plantijn-Morebus, met een tentoonstelling gewijd aan het post-Erasmiaanse humanisme. In verband met al deze exposities zullen belangrijke catalogi worden uitgegeven.

Ook de universiteit van Leuven, waarmee Erasmus nauwe betrekkingen onderhield, zal uiteraard de geleerde humanist herdenken. Dat gebeurt met een tentoonstelling in oktober 1969 tijdens een Nederlandse week. Het thema wordt gevormd door Erasmus' relaties met de universiteit, de stad, de theologen.

Een deel van deze activiteiten, met name die in Leuven, vindt plaats in het kader van het Nederlands-Belgisch Cultureel Verdrag."

Samengaan huwelijksbureaus

Het Rotterdamsch Nieuwsblad van 4 januari schrijft:

"Er zal (vermoedelijk reeds dit jaar) een landelijk huwelijkscontactbureau worden opgericht. Onlangs hebben de bestaande niet commerciële bureaus principieel tot een fusie besloten: het rooms-katholieke huwelijkscontactbureau te De Bilt, het hervormde huwelijkscontactbureau in Den Haag, het gereformeerd huwelijkscontactbureau en de humanistische correspondentiekring voor huwelijkscontacten, beide te Utrecht. Wanneer de fusie, waarvoor een rapport van de gezinsraad aan de minister een aanleiding was, precies tot stand zal komen is nog niet bekend, omdat de praktische uitwerking van het besluit natuurlijk enige tijd vergt."

Boekbespreking

De Friese Koerier van 28 december besprak: "De Dood Verandert":

"De dood verandert - pocket met een aantal artikelen en enkele gedichten. De samenstelling geschiedde namens het Humanistisch Verbond door H.J. Lips. Hij nam stukken op zowel van christelijke als niet-christelijke auteurs. De opzet was namelijk "de doodsproblematiek te belichten vanuit verschillend gezichtspunt" en wel in de overtuiging dat "we een lange periode achter de rug hebben, waarin het gros der mensen de dood en de doodsproblematiek de rug had toegekeerd" en nu "in de overgang van de zeker-

heden van een dogmatisch gelovig standpunt naar de on-
zekerheden van een ondogmatisch-ongelovig standpunt, met
betrekking tot wat ons te wachten staat na het sterven,
vele mensen de doodsschrik om het hart is geslagen en zij
zijn gevluht in de vele afleidingsmanoeuvres die het
moderne leven zo veelvuldig verschaft." Medewerkers aan
de bundel zijn o.a. de hoogleraren C.J. Bleeker, H.
Berkhof, J. Sperna Weiland en L. van Gelder.
Uitgave: De Arbeiderspers, Amsterdam; 112 blz. f 3,40."

.
.